

پیش‌بینی کامیابی بر اساس متغیرهای زوجی سازگاری زناشویی،

جهتگیری اهداف زناشویی و منبع کنترل زناشویی در زنان متأهل

مریم فاتحی‌زاده^۲

پذیرش نهایی: ۱۳۹۷/۰۲/۳۰

زهرا شفیعی^۱

دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۱۰/۱۷

چکیده

هدف پژوهش پیش‌بینی کامیابی بر اساس متغیرهای زوجی سازگاری زناشویی، جهتگیری اهداف زناشویی و منبع کنترل زناشویی در زنان متأهل شهر اصفهان بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش شامل تمام زنان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۷ بودند بدین منظور ۱۰۴ زن متأهل به شیوه در دسترس انتخاب و پرسشنامه کامیابی سو، تای و دینه (۲۰۱۴)، جهتگیری هدف زناشویی کانزاس اگمان، ماسکلی و اسچام (۱۹۸۵)، منبع کنترل زناشویی میلر، لفکورت و ویر (۱۹۸۳) و سازگاری زوجی اصلاح شده (باسبی، کریستنسن کران، لارسن، ۱۹۹۵) را پاسخ دادند. در این پژوهش به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از رگرسیون چند متغیره (گام به گام) استفاده، و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS21 تحلیل شد. نتایج نشان داد که ارتباط جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام) با کامیابی معنادار بوده است ($P < 0.000$). به عبارتی دیگر جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی و سازگاری زناشویی کامیابی را در سطح معناداری پیش‌بینی می‌کند ($P < 0.000$). علاوه بر این نتایج پژوهش حاکی بود که همفکری و توافق ۴۲ درصد همفکری و توافق و کنترل بیرونی ۴۸ درصد، همفکری و توافق، کنترل بیرونی و رضایت ۵۳ درصد و همفکری و توافق، کنترل بیرونی، رضایت و جهتگیری اهداف زناشویی ۵۵ درصد از کامیابی را پیش‌بینی می‌کند. در مجموع در میان متغیرهای پیش‌بین (همفکری و توافق، کنترل بیرونی، رضایت و جهتگیری اهداف زناشویی) از بیشترین توان پیش‌بینی برای کامیابی برخوردار بود.

کلیدواژه‌ها: کامیابی، سازگاری زناشویی، جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی، زنان متأهل.

۱ - نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
z.shafiee2011@yahoo.com

۲ - دانشیار گروه مشاوره، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
m.fatehizade@edu.ui.ac.ir

مقدمه

ازدواج، مهمترین رویداد زندگی هر فرد در نظر گرفته می‌شود که می‌تواند در تأمین سلامت جسمانی و روانشناختی افراد تأثیرگذار باشد به طوری که مطالعات متعدد نشان داده است که مردان و زنان متأهل در مقایسه با همتایان مجرد خود از سلامت بهتر و طول عمر بیشتری برخوردارند (چویی و مارکز^۱، ۲۰۰۸). برخورداری از سلامت روانشناختی تا جایی اهمیت دارد که رویکردهای روانشناصی مثبتگرا هدف خود را بهزیستی و شادکامی فرد در نظر گرفته است (پانتر بریک و لکمن^۲، ۲۰۱۳). در این میان کامیابی^۳ مؤلفه مرتبط با بهزیستی روانشناختی است (دووان، گوان و گن^۴، ۲۰۱۶) که مجموعه‌ای از عملکردهای مثبت در شخص در زمینه‌های روانی، فیزیکی و اجتماعی مفهوم‌سازی شده است (سو، تای و دینره^۵، ۲۰۱۴). این تعریف با تعریف سازمان بهداشت جهانی در مورد بهزیستی روانشناختی همسو است که سلامت روان را مجموعه‌ای از بهزیستی جسمی، اجتماعی و روانی و نه فقط نبود بیماری تعریف کرده است (سازمان بهداشت جهانی^۶، ۲۰۱۶). کامیابی با بسیاری از عملکردهای مثبت انسان از جمله رضایت از زندگی، احساسات مثبت، حمایت، احساس تعلق، معنا، تعامل، خوددارزشی، خودکارامدی، موقفیت و خوشبینی در ارتباط است (دووان، گوان و گن، ۲۰۱۶) که می‌تواند در زندگی شخصی و زناشویی نمود پیدا کند. در این راستا تحقیقات گویا است که بهزیستی روانی و سازگاری زناشویی^۷ با یکدیگر مرتبط است (گوپتا و نفیس^۸، ۲۰۱۴) و این ارتباط دوسویه است به این معنی که نه تنها عوامل روانی بر سازگاری زناشویی تأثیرگذار است (اولسون^۹، ۲۰۱۱) بلکه سازگاری زناشویی نیز بر بهزیستی روانی تأثیر دارد (سالل^{۱۰}، ۲۰۱۵). منظور از سازگاری زناشویی حالتی است که در آن احساس کلی همسران با شادی و رضایت از یکدیگر و ازدواج همراه است (پال^{۱۱}، ۲۰۱۷) و به طور کلی بین همسران در دستیابی به اهداف مشترک در زندگی نوعی هماهنگی وجود

1 - Choi & Marks

2 - Panter Brick & Leckman

3 - Thriving

4 - Duan, Guan & Gan

5 - Su, Tay & Diener

6 - World Health Organization

7 - Marital adjustment

8 - Gupta & Nafis

9 - Olson

10 - Saleel

11 - Pal

دارد (یگانه و شیخ مهدوی، ۱۳۹۰، ۵۰۰۲) که علاوه بر ثبات و استحکام روابط (گال^۱، ۲۰۰۵) به حفظ ازدواج زوجین نیز کمک می‌کند (باران و پارکر^۲، ۲۰۰۶). در تعاریف دیگر سازگاری زناشویی ظرفیت سازگار شدن با مشکلات و توانایی حل آنهاست (ماداتیل و بنسهوف^۳، ۲۰۰۸) که به طرفین اجازه می‌دهد تا تعارضها را نادیده بگیرند و آنها را به شیوه‌ای مناسب حل و فصل کنند و به احساسی مثبت دست یابند (چن و همکاران^۴، ۲۰۰۷). جملگی این مسائل به بهزیستی روانی در زوجین کمک می‌کند.

علاوه بر سازگاری زناشویی، منبع کنترل نیز از مؤلفه‌های مرتبط با بهزیستی روانشناختی است (وکیلی مبارکه و همکاران، ۱۳۹۰، ۱۵۰؛ سلم آبادی و همکاران، ۱۳۹۴). منع کنترل به اعتقاد فرد در توانایی‌های خود برای کنترل حوادث زندگی اشاره دارد (استروسر، کتر و کیم^۵، ۲۰۰۲؛ باسیم، ارکنکلی و سیسم^۶، ۲۰۱۰). بر این اساس برخی معتقدند که مسئول موفقیت و شکست خود هستند و بعضی معتقدند که شانس، سرنوشت و نیروهای دیگری است که زندگی آنها را تعیین می‌کند (ایم Holt^۷، ۲۰۰۹). افرادی که دارای منبع کنترل درونی هستند بر این باورند که حوادث عمدتاً از رفتار آنها ناشی می‌شود و آنها مسئول رفتارهایشان هستند. در مقابل، افرادی که دارای منبع کنترل بیرونی هستند، معتقدند که سرنوشت و شانس در درجه اول وقایع را تعیین می‌کند. علاوه بر این افرادی که دارای منبع کنترل درونی هستند در مقایسه با کسانی که دارای منبع کنترل بیرونی هستند، کنترل بیشتری بر رفتارشان دارند (نیکی مستدام، ۱۳۹۰).

علاوه بر سازگاری زناشویی و منبع کنترل، نقش اهداف در تعیین بهزیستی روانشناختی در مطالعات متعدد مورد تأکید قرار گرفته است (نجفی و همکاران، ۱۳۹۴). هدف به عنوان موقعیت یا وضعیت بیرونی یا خارج از وجود افراد مفهوم‌سازی شده است که افراد در جهت دستیابی به آن تلاش می‌کنند. بر خلاف سلیقه‌ها و انگیزه‌ها، که انسان را از درون هدایت می‌کند، هدفها محركهای خارجی است که با تحریک انگیزه‌های انسانی، افراد را به سمت خود جهت می‌دهد (محبوبی و همکاران، ۱۳۹۱). بر اساس فرضیه کاسر و رایان جنبه‌هایی از اهداف درونی مانند

1 - Gaal

2 - Bar-On & Parker

3 - Madathil & Benshoff

4 - Chen et al

5 - Strauser, Ketz & Keim

6 - ,,,, kkkiiiiii i nnnnn

7- Imholt

ارزشگذاری، انتظار موقتی و ادراک خویشن با بهزیستی ارتباط مثبتی دارد (اسچموک، کاسر و رایان^۱، ۲۰۰۰) در مقابل اهداف بیرونی در تضاد با بهزیستی و سازگاری روانی است (ولیامز، کاکس، هدبرگ و دسی^۲، ۲۰۰۰).

به طور کلی در مطالعات متعدد، رابطه سازگاری زناشویی با بهزیستی روانشناختی (سالل، ۲۰۱۴؛ گوپا و نفیس، ۲۰۱۴؛ کمالی خورگو و همکاران، ۲۰۱۳؛ نظری، کربلایی محمد میگونی، تقی لو و آفتاب، ۱۳۹۶؛ صالحی و آتشپور، ۱۳۹۵؛ عرب و همکاران، ۱۳۹۴؛ درویزه و کهکی، ۱۳۸۷)، رابطه هدفمندی در زندگی با بهزیستی روانشناختی (نجفی و همکاران، ۱۳۹۴؛ شریفی و سعیدی، ۱۳۹۴؛ محمدزاده و خسروی، ۱۳۹۰؛ چراغی و مولوی، ۲۰۰۷) و بین منبع کنترل با بهزیستی روانشناختی (وکیلی مبارکه و همکاران، ۲۰۱۵؛ مدرس غراوی و امیران بیگوم، ۲۰۱۵؛ گریفین و گور^۳، ۲۰۱۴؛ سلم آبادی و همکاران، ۱۳۹۴؛ یاریاری و همکاران، ۱۳۸۵) مورد تأیید قرار گرفته است. پیچیدگی دنیای امروزی و گسترش روزافرون مشکلات باعث شده است که سلامت و بهداشت روان افراد، بیش از پیش مورد تهدید قرار گیرد (توکل و همکاران، ۱۳۹۰). بنابراین داشتن روابط زناشویی موفق نه تنها بر بهزیستی و کامیابی افراد تأثیر بسزایی دارد بلکه می‌تواند برای جامعه نیز مفید باشد. از طرفی بهزیستی روانشناختی نیز در تعاملات مثبت با کودک تأثیرگذار است. بنابراین شناسایی عوامل مرتبط و تأثیرگذار بر کامیابی از ضرورت و اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. از آنجا که متغیرهای هدفمندی در زندگی، سازگاری زناشویی و منبع کنترل، جداگانه در مطالعات متعدد مورد بررسی قرار گرفته در این مطالعه سعی می‌شود تأثیر متغیرهای زوجی سازگاری زناشویی، جهتگیری اهداف زناشویی و منبع کنترل زناشویی در کامیابی زنان متأهل شهر اصفهان بررسی شود.

روش

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل زنان متأهل شهر اصفهان در سال ۱۳۹۶ بودند. در این پژوهش برای انتخاب آزمودنیها از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد و نهایتاً ۱۰۴ زن متأهل با میانگین سنی ۳۱/۵۱ به عنوان نمونه پژوهش، انتخاب

1 - Schmuck, Kasser, Ryan

2 - Williams, Cox, Hedberg & Deci

3 - Griffin & Gore

شدند و پرسشنامه‌های مربوط به پژوهش را پاسخ دادند. بدین منظور جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام) به عنوان متغیر مستقل (پیش‌بین) و کامیابی به عنوان متغیر وابسته (ملاک) در نظر گرفته شد. ملاک انتخاب حجم نمونه در این پژوهش، حداقل حجم نمونه برای تحقیقات همبستگی بود که ۱۰۰ نفر هستند (دلاور، ۱۳۸۸). درباره رعایت اصول اخلاقی پژوهش تأکید شد که اطلاعات آزمودنیها به صورت محترمانه باقی خواهد ماند و صرفا برای یافته‌های آماری از آن استفاده خواهد شد.

ملاک ورود به پژوهش شامل تمام زنان متأهل شهر اصفهان، داشتن حداقل و حداً کثر سن ۲۰ تا ۴۰ سال، داشتن حداقل یک سال و حداً کثر ۲۰ سال سابقه زندگی مشترک، داشتن حداقل مدرک تحصیلی سیکل و رضایت آگاهانه و تمایل به شرکت در پژوهش و ملاک خروج از پژوهش، عدم رضایت و تمایل به شرکت در پژوهش و عدم تکمیل پرسشنامه‌ها به صورت کامل در نظر گرفته شد. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها در بخش آمار توصیفی از میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد فراوانی و در بخش آمار استنباطی به منظور بررسی روابط چندگانه متغیرهای پژوهش از رگرسیون چندمتغیره (گام به گام) استفاده، و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS21 تحلیل شدند. ابزار گردآوری داده‌ها در پژوهش، پرسشنامه‌های زیر است:

پرسشنامه ویژگی‌های جمعیت شناختی: این پرسشنامه به منظور کسب اطلاعات فردی و دموگرافیک آزمودنیها از جمله سن، تحصیلات، شغل، تعداد فرزند، نوع آشنایی (ستی، دوستی) مورد استفاده قرار گرفت.

مقیاس جهتگیری هدف زناشویی کانزاس¹: این پرسشنامه یک مقیاس هفت ماده‌ای است که برای سنجش هدفمندی در رابطه زناشویی زوجین است که توسط "اگمان، مکسلی و اسچام²، ۱۹۸۵" طراحی شده است. مقیاس جهتگیری هدف زناشویی به سنجش یکی از محورهای برنامه‌های غنی‌سازی می‌بردازد که اتخاذ نقش فعالتر از سوی زوجین را برای بهبود بخشی وضعیت فعلی و آینده ارتباطشان آسان کند. این مقیاس دارای طیف لیکرت پنج درجه‌ای از ۵ = همیشه تا ۱ = هرگز) است که به طور ساده با جمع‌بستن ماده‌های منفرد نمره گذاری می‌شود و نمره‌ها در دامنه‌ای از ۷ تا ۳۵ قرار می‌گیرد. آلفای کرونباخ این مقیاس برای شوهران ۰/۹۴ و ۰/۹۵ و برای

زنان ۰/۸۶ و ۰/۹۰ از همسانی درونی عالی برخوردار است و ثبات آن نیز با همبستگی‌های بازآزمایی ۰/۹۱ برای شوهران و ۰/۸۹ برای زنان به دست آمده است.

مقیاس منبع کنترل زناشویی میلر^۱: این ابزار که از ۲۶ ماده تشکیل شده است توسط (میلر، لفکورت و ویر^۲، ۱۹۸۳) ساخته شده است که به سنجش منبع کنترل زناشویی در روابط زناشویی می‌پردازد و به آن دسته از ویژگیهای زوجین در رابطه توجه می‌کند که باعث ارتقای ثبات و رضایتمندی می‌شود. این مقیاس دارای طیف لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ تا ۵ (کاملاً مخالفم = ۱، مخالفم = ۲، نظری ندارم = ۳، موافق = ۴ و کاملاً موافق = ۵) است که سؤالات ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶ منبع کنترل بیرونی و سؤالات ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴ منبع کنترل درونی را می‌سنجد. به طور کلی در رابطه زناشویی فردی که در منبع کنترل درونی نمره بیشتری می‌گیرد، رضایت و صمیمیت زناشویی بیشتری را تجربه می‌کند.

مقیاس کوتاه کامیابی^۳: این مقیاس یک پرسشنامه خود گزارشده از بهزیستی عمومی^۴ است که شامل ده گویه است و ده جنبه از عملکردهای مثبت انسان را مورد سنجش قرار می‌دهد. مقیاس دارای طیف نمره گذاری پنج درجه‌ای از ۱ تا ۵ (کاملاً مخالفم = ۱، مخالفم = ۲، نظری ندارم = ۳، موافق = ۴ و کاملاً موافق = ۵) است که شرکت کنندگان باید برای هر گویه مشخص کنند که تا چه حد در مورد آنها صادق است. در این مقیاس نمره بیشتر بیانگر کامیابی بیشتر است. مطالعات قبلی نشان می‌دهد که این مقیاس، ابزاری معابر و قابل اطمینان و دارای ساختاری تک بعدی است. در مطالعه سو، تای و دینره (۲۰۱۴) همسانی درونی به شیوه آلفای کرونباخ برای این مقیاس بیش از ۰/۹۰ و در مطالعه دووان، گوان و گن (۲۰۱۶) بیش از ۰/۸۵ گزارش شد. روایی و پایایی این مقیاس در ایران توسط شفیعی و فاتحی‌زاده (۱۳۹۶) انجام شد. در این مقیاس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۴ و ضریب پایایی تنصیفی ۰/۷۴ به دست آمد.

پرسشنامه سازگاری زوجی اصلاح شده^۵: این پرسشنامه توسط باسbi، کریتنسن، کرن و لارسون^۶ (۱۹۹۵) به نقل از هولیست و میلر^۷ (۲۰۰۵) ساخته شده است. فرم اصلی این مقیاس توسط

۱ - Miller marital locus of control scale (MMLOC)

۲ - Miller, Lefcourt & Ware

۳ - Brief Inventory of Thriving-BIT

۴ - Comprehensive wellbeing

۵ - Revised marital adjustment questionnaire (RDAS)

۶ - Busby, Christensen, Crane & Larson

۷ - Hollist & Miller

اسپانیر^۱ (۱۹۷۹) و بر اساس نظریه لویز^۲ و اسپانیر (۱۹۷۹) در مورد کیفیت رابطه زناشویی ساخته شده است. برادبوری، فینچام و بیچ^۳ (۲۰۰۰) نیز پس از مطرح کردن نظریه خود در مورد کیفیت زناشویی این پرسشنامه را ابزار ارزیابی کیفیت زناشویی معرفی کردند. این پرسشنامه ۱۴ سؤالی که از روی فرم اصلی ۳۲ سؤالی ساخته شده است، توسط اسپانیر (۱۹۷۶) ارائه شده بود و به صورت طیف شش تایی از ۰ تا ۵ نمره گذاری می‌شود بهطوری که پاسخ کاملاً موافق نمره ۵ و پاسخ کاملاً مخالف نمره صفر را می‌گیرد. این ابزار از سه خرده مقیاس همفکری و توافق (سؤالات ۱ تا ۶)، رضایت (سؤالات ۷ تا ۱۰) و انسجام (سؤالات ۱۱ تا ۱۴) تشکیل شده است که در مجموع نمره سازگاری زناشویی را نشان می‌دهد و نمره‌های بیشتر نشانده‌نده سازگاری زناشویی بیشتر است (هولیست و میلر، ۲۰۰۵). پایابی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ در مطالعه هولیست و میلر (۲۰۰۵) از ۰/۸۰ تا ۰/۹۰ گزارش شده است. در پژوهش عیسی نژاد (۱۳۸۷) روایی و پایابی این پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد بین نمره‌های پرسشنامه رابطه مثبت وجود دارد. مقدار آلفای کرونباخ برای عاملهای توافق، رضایت و انسجام به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۶ و ۰/۹۲ و برای کل پرسشنامه ۰/۹۱ به دست آمد.

یافته‌ها

در پژوهش میانگین سن شرکت کنندگان ۳۱/۵۱ سال و انحراف معیار ۴/۸۸ بود. کمترین سن ۲۳ و بیشترین سن ۴۰ سال و بیشترین فراوانی در سن ۲۵ سال بود. در جدول ۱ تا ۴ یافته‌های جمعیت‌شناختی پژوهش شامل تحصیلات، تعداد فرزندان، نوع آشنایی و شغل نشان داده شده است.

جدول ۱: توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب میزان تحصیلات

درصد فراوانی	فراوانی	شاخصهای آماری	میزان تحصیلات
۴/۸	۵		کمتر از دیپلم
۳۱/۷	۳۳		دیپلم
۸/۷	۹		کاردانی
۳۹/۴	۴۱		کارشناسی
۱۵/۴	۱۶		ارشد
۱۰۰	۱۰۴		مجموع

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد در سطح تحصیلات ۵ نفر با ۴/۸ درصد سیکل، ۳۳ نفر با ۳۱/۷ درصد دیپلم، ۹ نفر با ۸/۷ درصد کاردانی، ۴۱ نفر با ۳۹/۴ درصد کارشناسی و ۱۶ نفر با ۱۵/۴ درصد ارشد بودند. از این تعداد بیشترین فراوانی در سطح تحصیلی کارشناسی بود.

جدول ۲: توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب تعداد فرزندان

درصد فراوانی	فراوانی	شاخصهای آماری	تعداد فرزندان
۲۶	۲۸		بدون فرزند
۳۶/۵	۳۸		تک فرزند
۳۰/۸	۳۲		دو فرزند
۵/۸	۶		سه فرزند
۱/۰	۱		چهار فرزند

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد در مورد تعداد فرزندان، ۲۸ نفر از آزمودنیها با فراوانی ۲۶ درصد بدون فرزند، ۳۸ نفر با فراوانی ۳۶/۵ درصد تک فرزند، ۳۲ نفر با فراوانی ۳۰/۸ دارای دو فرزند و ۱ نفر با فراوانی ۵/۸ دارای چهار فرزند بود.

جدول ۳: توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب نوع آشنازی

درصد فراوانی	فراوانی	شاخصهای آماری	نوع آشنازی
۸۱/۵	۹۱		ستنی
۱۲/۵	۱۳		دوستنی
۱۰۰	۱۰۴		مجموع

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد ۹۱ نفر از شرکت کنندگان با ۸۱/۵ درصد نوع آشنایی با همسر به صورت سنتی و ۱۳ نفر با ۱۲/۵ درصد نوع آشنایی با همسر به صورت دوستی بوده است.

جدول ۴: توزیع فراوانی گروه نمونه بر حسب شغل

درصد فراوانی	فراوانی	شاخصهای آماری	
			شغل
۶۲/۵	۶۵		خانه‌دار
۳۷/۵	۳۹		کارمند
۱۰۰	۱۰۴		مجموع

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد ۶۵ نفر با ۶۲/۵ درصد خانه‌دار و ۳۹ نفر با ۳۷/۵ درصد کارمند بودند که بیشترین فراوانی را زنان خانه‌دار تشکیل می‌دهند.

به منظور بررسی توان پیش‌بینی کنندگی سازگاری زناشویی، جهتگیری اهداف زناشویی و منبع کنترل زناشویی در پیش‌بینی کامیابی از رگرسیون چند متغیره گام به گام استفاده شد. در ادامه ابتدا میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش، سپس به منظور بررسی رابطه متغیرهای پژوهش از ماتریس همبستگی و در آخر آزمون تحلیل رگرسیون چند متغیری به شیوه گام به گام گزارش شده است.

جدول ۵: میانگین و انحراف معیار کامیابی، جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام)

انحراف معیار	میانگین	شاخصهای آماری	
			مقیاس
۵/۰۱	۳۹/۲۶		کامیابی
۵/۴۶	۲۳/۴۶		جهتگیری اهداف زناشویی
۱۰/۷۰	۸۴/۴۲		منبع کنترل زناشویی
۳/۸۵	۳۶/۵۴		منبع کنترل درونی
۹/۸۱	۴۷/۸۷		منبع کنترل بیرونی
۸/۸۸	۵۵/۴۴		سازگاری زناشویی
۵/۰۶	۲۲/۰۶		همفکری و توافق
۲/۹۵	۲۰/۱۹		رضایت
۳/۱۸	۱۳/۱۸		انسجام

به منظور بررسی رابطه متغیرهای پژوهش از ماتریس همبستگی استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ بیان شده است.

جدول ۶: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

همبستگی	اهداف زناشویی	جهتگیری اهداف زناشویی	جهتگیری کامیابی	جهتگیری بیرونی	جهتگیری درونی	جهتگیری انسجام	جهتگیری سازگاری زناشویی
ضریب همبستگی	۱۱۱						اهداف زناشویی
سطح معناداری	--						
ضریب همبستگی	۱	** ۰/۵۴۶					کامیابی
سطح معناداری	-	۰/۰۰۰					
ضریب همبستگی	۱	۰/۱۴۴	۰/۱۶۱				کنترل بیرونی
سطح معناداری	-	۰/۱۴۶	۰/۱۰۲				
ضریب همبستگی	۱	۰/۰۴۷	** ۰/۲۹۴	* ۰/۲۲۱			کنترل درونی
سطح معناداری	-	۰/۶۳۷	۰/۰۰۲	۰/۰۲۴			
ضریب همبستگی	۱	* ۰/۲۱۶	-۰/۱۷۲	** ۰/۶۵۵	** ۰/۶۵۲		همفکری و توافق
سطح معناداری	-	۰/۰۲۸	۰/۰۸۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰		
ضریب همبستگی	۱	** ۰/۵۴۵	۰/۱۱۸	** ۰/۰۳۷۴	** ۰/۴۵۸	** ۰/۴۲۰	رضایت
سطح معناداری	-	۰/۰۰۰	۰/۲۲۱	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	
ضریب همبستگی	۱	* ۰/۲۳۶	** ۰/۴۱۹	** ۰/۰۲۷۹	-۰/۰۷۳	** ۰/۴۰۸	انسجام
سطح معناداری	-	۰/۰۱۶	۰/۰۰۰	۰/۰۰۴	۰/۴۶۱	۰/۰۰۰	
ضریب همبستگی	۱	** ۰/۶۷۷	** ۰/۷۲۸	** ۰/۹۰۲	** ۰/۰۲۶۳	* -۰/۲۴۹	سازگاری زناشویی
سطح معناداری	-	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۷	۰/۰۱۱	۰/۰۰۰	

*** P < 0/01

* P < 0/05

نتایج جدول ۶ همبستگی بین نمره‌های جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام) با کامیابی را نشان می‌دهد. همان‌طور که در جدول مشاهده می‌شود رابطه جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام) با کامیابی معنی‌دار است. ($p < 0/000$). به منظور بررسی دقیق‌تر این روابط و همچنین بررسی قدرت پیش‌بینی کنندگی جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام) با کامیابی از تحلیل رگرسیون چندمتغیری به شیوه گام‌به‌گام استفاده شد.

بدین منظور جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام) به عنوان متغیر مستقل (پیش‌بین) و کامیابی به عنوان متغیر وابسته (ملاک) بصورت جدا وارد معادلات رگرسیونی شد. نتایج این تحلیلها به شرح جدول ۷، است.

جدول ۷: جدول رگرسیون گام‌به‌گام پیش‌بینی کامیابی بر اساس جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام)

P	F	T	Df		b	R2	متغیر پیش‌بین	متغیر ملاک
0/۰۰۰	۷۶/۴۹	۸/۷۴۶	۱	۰/۶۵ ۱۰۲	۰/۶۴	۰/۴۲	همفکری و توافق	کامیابی گام اول
0/۰۰۰	۴۹/۷۵	۹/۷۶۷	۲		۰/۶۹	۰/۴۸	همفکری و توافق	
0/۰۰۰		۳/۶۸۶	۱۰۱	۰/۷۰ ۰/۲۶	۰/۱۳		کنترل بیرونی	
0/۰۰۰	۴۰/۰۰	۷/۹۷۴	۳		۰/۵۵	۰/۵۳	همفکری و توافق	
0/۰۰۰		۴/۷۴۷	۱۰۰	۰/۵۶ ۰/۳۴ ۰/۲۸	۰/۱۷		کنترل بیرونی	کامیابی گام دوم
0/۰۰۱		۳/۲۹۰			۰/۴۷		رضایت	
0/۰۰۰	۳۲/۷۷	۴/۶۱۱	۴		۰/۴۳	۰/۴۳	همفکری و توافق	
0/۰۰۰		۴/۹۳۰	۹۹	۰/۳۵ ۰/۲۶ ۰/۲۰	۰/۱۷	۰/۵۵	کنترل بیرونی	کامیابی گام چهارم
0/۰۰۲		۳/۱۵۰			۰/۴۴		رضایت	
0/۰۲۰		۲/۳۲۶			۰/۱۹		جهتگیری اهداف زناشویی	

بر اساس نتایج تحلیل رگرسیون گام‌به‌گام، ارتباط جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی (منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی) و سازگاری زناشویی (همفکری و توافق، رضایت و انسجام) با کامیابی معنادار بوده است ($P < 0/000$)؛ به عبارتی دیگر جهتگیری اهداف زناشویی، منبع کنترل زناشویی و سازگاری زناشویی کامیابی را در سطح معناداری ($P < 0/000$) پیش‌بینی می‌کند. علاوه بر این نتایج پژوهش حاکی بود که همفکری و توافق ۴۲ درصد، همفکری و توافق و کنترل بیرونی ۴۸ درصد، همفکری و توافق، کنترل بیرونی و رضایت ۵۳ درصد و همفکری و توافق، کنترل بیرونی، رضایت و جهتگیری اهداف زناشویی ۵۵ درصد از کامیابی را پیش‌بینی می‌کند. در مجموع در میان متغیرهای پیش‌بین، همفکری و توافق، کنترل

بیرونی، رضایت و جهتگیری اهداف زناشویی از بیشترین توان پیش‌بینی برای کامیابی برخوردار بود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش پیش‌بینی کامیابی بر اساس متغیرهای زوجی سازگاری زناشویی، جهتگیری اهداف زناشویی و منبع کنترل زناشویی در زنان متأهل شهر اصفهان بود. نتایج پژوهش حاکی بود که مؤلفه‌های همفکری و توافق و رضایت از متغیر سازگاری زناشویی از بیشترین توان پیش‌بینی برای متغیر کامیابی برخوردار بود. این یافته با مطالعات سالل (۲۰۱۵) در خارج از کشور و مطالعات نظری و همکاران (۱۳۹۶)، صالحی و آتش‌پور (۱۳۹۵)، عرب و همکاران (۱۳۹۴) در داخل کشور همسو است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان این‌گونه اظهار کرد که سازگاری زناشویی فرایندی زناشویی است که نشاندهنده ابراز عشق و محبت همسران، احترام متقابل و چگونگی ارتباط و حل مسئله بین آنهاست (درویزه و کهکی، ۱۳۸۷). از آنجا که توافق و همفکری بین زوجین میزان توافق زوجین در مسائل مربوط به رابطه زناشویی را شامل می‌شود (نظری و همکاران، ۱۳۹۶، درک و پذیرش همسر می‌تواند در کاهش تعارضهای زناشویی مؤثر باشد (خادمی، ولی‌پور، مرادزاده‌خراسانی و نیشابوری، ۱۳۹۳)). از سوی دیگر تعارضات زناشویی در بهداشت روانی، جسمی و خانوادگی تأثیرگذار است (جنابادی، ۱۳۹۰) و می‌تواند بهزیستی روانشناختی و در پی آن، دستیابی به کامیابی را تحت تأثیر قرار دهد و مختلف کند. بر این اساس محققان بر این باورند که زوجهایی که بیشتر با یکدیگر وقت صرف می‌کنند و سرگرمی مشترک دارند؛ ارتباطات احساسی بیشتری دارند؛ بنابراین سلامت جسمی و روحی آنها بیشتر است (واندربوک^۱ و همکاران، ۲۰۱۱). از سوی دیگر سازگاری شوهر و همسر اجازه می‌دهد تا از ناسازگاریها و اختلافها جلوگیری، و آنها را به طور صحیح حل و فصل کنند و بر این اساس سطح بهزیستی روانشناختی خود را بهبود بخشند (چن و همکاران، ۲۰۰۷). بر این اساس با کاهش تعارضهای زناشویی و افزایش میزان توافق و همفکری بین زوجین دستیابی به کامیابی محتمل به نظر می‌رسد. هم‌چنین مطالعات گویا است که بین رضایت زناشویی و بهزیستی کلی افراد ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. در واقع رضایت زناشویی یک جنبه کلی و مهم از رضایت در زندگی فرد است که در

بهزیستی فردی و خانوادگی (دانش و همکاران، ۱۳۹۶) و کارکرد روانی و اجتماعی خانواده نقش محوری ایفا می‌کند (ایمان و یادعلی جمال لویی، ۱۳۹۱)؛ به تعبیر دیگر رضایت زناشویی باعث رضایت زن و شوهر از یکدیگر می‌شود و مقدمات ایجاد خانواده‌های با سلامت روانی بیشتر را فراهم می‌کند (لیندا و همکاران، ۲۰۰۹). در واقع زمانی که زن و شوهر از بودن با هم لذت می‌برند و در کنار هم احساس خرسندي می‌کنند، زمینه رشد خانواده و کنار آمدن با تنفس و شرایط اضطرابزا فراهم می‌شود (کلانتری و همکاران، ۱۳۹۴). بر این اساس به طور کلی با افزایش توافق و همفکری و رضایت زوجی می‌توان کامیابی را انتظار داشت.

هم‌چنین یافته‌های پژوهش نشان داد که جهتگیری اهداف زناشویی از توان پیش‌بینی برای کامیابی برخوردار است. این یافته‌ها با پژوهش کروول و فولر همسو است. در این مطالعه دستیابی به اهداف در بهزیستی، نقش تعیین‌کننده‌ای دارد (نجفی و همکاران، ۱۳۹۴). پژوهش ایریلماز معتقد است بهزیستی از طریق دستیابی به اهداف زندگی میسر می‌گردد (ایریلماز^۱، ۲۰۱۱). در تبیین این یافته‌ها می‌توان این‌گونه اظهار کرد که نتایج با دیدگاه‌های مرتبط با اهداف زندگی همگام است. در این‌گونه دیدگاه‌ها فرض اساسی این است که دستیابی به اهداف به خودی خود، منبعی برای بهزیستی است (نجفی و همکاران، ۱۳۹۴). هدف در زندگی با عوامل روانشناختی از جمله احساس خوب روانشناختی ارتباط مثبتی دارد. هم‌چنین افرادی که جهتگیری زندگی بیشتری در زندگی دارند، توانایی تحمل شرایط ناگوار در آنها بیشتر است که این امر باعث بهزیستی روانشناختی در شخص می‌شود (شریفی و سعیدی، ۱۳۹۴). بر این اساس محتمل به نظر می‌رسد که کسانی که در زندگی زناشویی خود از جهتگیری اهداف و تلاش در راستای اهداف زناشویی برخوردارند، میزان کامیابی بیشتری را تجربه می‌کنند.

سرانجام یافته‌ها نشان داد که منبع کنترل بیرونی از توان پیش‌بینی برای کامیابی برخوردار است. این یافته با مطالعات گرفیین و گوری (۲۰۱۴) در خارج از کشور همسو و با مطالعه و کیلی مبارکه و همکاران (۲۰۱۵) و مدرس غراوی و امیران بیگوم (۲۰۱۵) ناهمسو است مبنی بر اینکه بین مکان کنترل درونی با بهزیستی روانشناختی ارتباط مثبت و معنادار و بین مکان کنترل بیرونی با بهزیستی روانشناختی ارتباط منفی و معنادار وجود دارد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان این‌گونه اظهار کرد که کنترل نوعی گرایش و عمل کردن است که چگونگی برخورد فرد را هنگام رویارویی با وقایع

گوناگون زندگی مشخص می‌سازد (معین، غیاثی و مسموعی، ۱۳۹۰). از آنجا که در مکان کنترل بیرونی واقع و رویدادها معمولاً به مؤلفه‌هایی همچون شناس و تصادف نسبت داده می‌شود، احساسات منفی شدید از جمله احساس گناه، اضطراب و تنفس کمتری را تجربه کنند به این دلیل است که منبع کنترل بیرونی توانسته است کامیابی را پیش‌بینی کند.

از آنجا که این مطالعه مقطعی انجام شده است محدودیتها را در زمینه تعمیم‌پذیری نتایج ایجاد می‌کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های طولی منظور استنباط رابطه علت و معلولی در مورد متغیرهای این پژوهش و دیگر متغیرهای اثرگذار بر کامیابی صورت گیرد. از طرفی با توجه به اینکه این مطالعه درباره گروهی از زنان متأهل شهر اصفهان انجام گرفت در تعمیم نتایج به مردان متأهل، زوجین و دیگر گروه‌ها با محدودیت روبرو است. بهمنظور ارزیابی دقیق‌تر یافته‌ها می‌توان در کنار پرسشنامه از مصاحبه نیز استفاده کرد. هم‌چنین از نتایج این پژوهش، می‌توان در مشاوره پیش از ازدواج، مشاوره خانواده و کارگاه‌های آموزشی استفاده کرد.

منابع

اصفهانی خالقی، آتنا؛ پورامیر اسلامی، فرناز (۱۳۹۵). بررسی مقایسه بهزیستی روانشناختی و مؤلفه‌های آن در زنان متأهل و مجرد. اولین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران.

ایمان، محمدتقی؛ یادعلی جمالویی، زهراء (۱۳۹۱). بررسی تأثیر بهزیستی روانی بر رضایتمندی زناشویی زنان: مورد مطالعه زنان متأهل نجف‌آباد و فولاد شهر. *جامعه‌شناسی کاربردی*. شماره ۴۸: ۲ - ۲۱.

توكل، زینب؛ میرمولاوی، سیده‌طاهره؛ مؤمنی‌محمد، زهره؛ منصوری، آسیه (۱۳۹۰). بررسی ارتباط عملکرد جنسی با رضایت جنسی در زنان مراجعة‌کننده به مرکز بهداشتی درمانی جنوب شهر تهران. *مجله دانشکده پرستاری و مامایی همدان*. ش: ۲ - ۵۰ - ۵۴.

جنابادی، حسین (۱۳۹۰). اثربخشی مشاوره زناشویی بر کاهش تعارضات زناشویی والدین کودکان کم‌توان ذهنی مراجعة‌کننده به مرکز مشاوره بهزیستی شهر زاهدان در اردیبهشت ماه ۱۳۸۹. *فصلنامه روانشناسی افراد استثنایی*. ش: ۴ - ۵۳ - ۷۲.

خادمی، علی؛ ولی‌پور، مریم؛ مرادزاده خراسانی، لاله؛ نیشابوری، سیمین (۱۳۹۳). رابطه ویژگیهای شخصیت با رضایت زناشویی و مؤلفه‌های آن در زوجها. *فصلنامه روانشناسی کاربردی*. ش: ۴ - ۹۵ - ۱۰۹.

درویزه، زهراء؛ کهکی، فاطمه (۱۳۸۷). بررسی رابطه سازگاری زناشویی و به زیستی روانی. *مطالعات اجتماعی - روانشناختی زنان (مطالعات زنان)*. ش: ۱ - ۹۱ - ۱۰۴.

دلور، علی (۱۳۸۸). *روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی*. تهران: نشر ویرایش.

سلام آبادی، مجتبی؛ اسماعیلی، معصومه؛ مهدی زاده، ایرج؛ یوسفی نژاد، احمد (۱۳۹۴). نقش سبک زندگی اسلامی و منع کنترل در پیش‌بینی بهزیستی روانشناختی کارکنان بیمارستان بوعلى قزوین. دانشگاه علوم پزشکی بابل.
نشریه اسلام و سلامت. ش: ۴: ۴۹-۵۶.

شریفی، کبیر؛ سعیدی، حمیدرضا (۱۳۹۴). پیش‌بینی بهزیستی روانشناختی بر اساس جهتگیری زندگی و خوش‌بینی. *رویش روانشناسی*. ش ۱۰: ۴۱-۵۸.

شفیعی، زهرا؛ فاتحی‌زاده، مریم (۱۳۹۶). ارزیابی روانی و پایابی مقیاس کامپیابی در دانشجویان دانشگاه اصفهان در سال ۱۳۹۶. *میجده دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*. ش. ۱۶: ۱۰۲۴-۱۰۱۳.

صالحی، شهرزاد؛ آتشبور، حمید (۱۳۹۵). رابطه ویژگیهای شخصیتی و بهزیستی روانشناختی با سازگاری زناشویی زوجین شهر اصفهان. کنفرانس ملی دانش و فناوری روانشناسی، علوم تربیتی و جامع روانشناسی ایران.

عرب، سعید؛ دانشمند، بدرالسادات؛ پودینه، زهراء؛ ثامتی، ناهید؛ میرگل، احمد؛ باباخانلو، اشرف (۱۳۹۴). بررسی میزان بهزیستی روانشناختی و سازگاری ناشنویی و رضایت از زندگی در بین خانواده‌های چند همسری و تک همسری. *دو فصلنامه مشاوره و رواندرمانی خانواده*. ش: ۲ - ۸۱ - ۹۷.

کلاتری، سعیده؛ خلخال، محمد؛ بستان، نبی؛ پناهی، پریا (۱۳۹۴). بررسی نقش واسطه‌های بهزیستی روانشناختی در کیفیت زندگی بر رضایتمندی زناشویی در دانشجویان متاهل شهر کرمانشاه. کنفرانس بین‌المللی علوم انسانی، روانشناسی و علوم اجتماعی. ص ۱ - ۸

محبوبی، محمد؛ خراسانی، الهه؛ اعتمادی، میا؛ شهیدی، خسرو؛ خانی آباد، زیلا (۱۳۹۱). رابطه هدف در زندگی با سلامت عمومی در ایثارگران و مردم عادی. *محله علمی - پژوهشی طب جانباز*. ش: ۱۹، ۱۴-۲۱.

محمدزاده، جهانشاد، خسروی، افرا (۱۳۹۰). بررسی رابطه هدف در زندگی، سبکهای مقابله‌ای با بهداشت روانی در میان دانشجویان دانشگاه ایلام. *مجله تحقیقات نظام سلامت*. ش: ۶ - ۹۵۱ - ۹۵۸.

معین، د. (۱۳۹۰). سیمینوگی، راصیه (۱۱). رابطه سخت رویی روانشناختی با سارشاری رسانوی. *جامعة-شناسی زنان*. ش. ۴: ۱۶۳ - ۱۸۹.

نچی، محمود؛ متوین‌حسسی، ساهن؛ محمدی فر، محمدعلی؛ رسنی، مریم، (۱۳۹۲)، رایطه اهداف ردلکی و
ویژگیهای شخصیتی با بهزیستی ذهنی بزرگسالان. مجله اصول بهداشت روانی. ش. ۶: ۳۳-۲۲۵.

نهضي، راصي: **كريلايي محمد ميلوتني، احمد**: نهى لو، محمد: افتاب، روپا (۱۹۶۱-۱۹۶۶) **الخواي ساحاراري كمالخريبي**، بهزیستي روانشناختي و سازگاری زناشویی. **فصلنامه علمي - پژوهشی روانشناسی کاربردی**. (زیرچاپ)

یاریاری، فریدون؛ مرادی، علیرضا؛ یحییزاده، سلیمان (۱۳۸۵). رابطه هوش هیجانی و منبع کنترل با سلامت روانشناختی در بین دانشجویان دانشگاه مازندران. *مطالعات روانشناسی*. ش ۱: ۴۰ - ۲۱.

Bar-On, R., & Parker, J. D. A. (2006). **Handbook of emotional intelligence**. San Francisco: Jossey-Bass.

- Investigation in the Public Sector. **Todade's Review of Public Administration.** 4(1): 169-189.
- Bradbury, T. N., Fincham, F. D., & Beach, S. R. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. **Journal Marriage Fam.**, 62(4): 964-80.
- Busby, D. M., Christensen, C., Crane, D. R., & Larson, J. H. (1995). A revision of the dyadic adjustment scale for use with distressed and nondistressed couples: construct hierarchy and multidimensional scales. **Journal Marital Fam Ther.**, 21(3): 289-308.
- Chen, Z., Tanaka, N., Uji, M., Hiramura, H., & Shikai, N. (2007). The role of personalities in marital adjustment of Japanese couples. **Journal of Social Behavioral and personality**, 35: 561-572.
- Choi, H.; & Marks, N.F. (2008). Marital Conflict, Depressive Symptoms, and Functional Impairment. **Journal of Marriage and the Family**, 70(2): 377-390.
- Duan, W., Yuan, G., & Fengchun, G. (2016). Brief Inventory of Thriving: A comprehensive measurement of wellbeing. **Chinese Sociological Dialogue**, 1(1): 15-31.
- Eggeman, K., Maxley, V., & Schumm, W. R. (1985). Assessing Spouses Perceptions of Gottmans Temporal From in marital conflict. **Report psychology**, 57: 171-181.
- Eryilmaz, A. (2011). Satisfaction of needs and determining of life goals: A model of subjective well-being for adolescents in high school .**Educ Sci Theory Pract**, 11(4): 1757-64.
- Gaal, F. (2005). **The role of differentiation of self and anxiety in predicting marital adjustment following the death of an adult, married- child biological parent.** Unpublished Doctoral Dissertation, Los Angeles, CA: Seton Hall University.
- Griffin, D. P., & Gore, J. C. (2014). Locus of Control and Psychological Well-Being: Separating the Measurement of Internal and External Constructs- A Pilot Study. **EKU Libraries Research Award for Undergraduates**. 2: 1-12.
- Gupta, G., & Nafis, N. (2014). Does Marital Adjustment and Psychological Well-Being Differences in Working and Non-Working Female?. **The International Journal of Indian Psychology**. 1(3): 61-72.
- Hollist, C. S., & Miller, R. B. (2005). Perceptions of attachment style and marital quality in midlife marriage. **Fam Relat**, 54(1): 46-57.
- Imholt, R. (2009). **The impact of adolescent expatriate participation in experimental education on locus control.** A Dissertation Presented to the Faculty of the College of Education of Touro University International..
- Kamali Khorgo, H., Zainalipour, H., & Zare, E. (2013). The Study of the Relationship between Life Skills, Psychological Well-Being and Couples Marital Adjustment in Bandar Abbas. **American Journal of Life Science Researches**. 1(4): 200- 208.
- Lewis, R, & Spanier, G. (1979). **Theorizing about the quality and stability of marriage.** In: Burr WR, Editor. **Contemporary theories about the family: Research-based theories**. New York, NY: Free Press.
- Linda J. Waite, Ye Luob, Alisa C. Lewin.(2009). Marital happiness and marital stability: Consequences for psychological well-being., **Pages**, 38 (1): 201–212.
- Madathil, J., & Benshoff, J. M. (2008). Importance of marital characteristics and marital satisfaction: A comparison of Asian Indians in arranged marriages and Americans in marriages of choice. **Family Journal**, 16, 222-230.
- Miller, P. C., Lefcourt, H. M., & Ware, E. E. (1983). The construction and development of the Miller Marital Locus of Control Scale. **Canadian Journal of Behavioural Science**, 15: 266–279.
- Modarres Gharavi, M., & Amiran Begum, R. (2015). The Relationship between Psychological Health, Self-Confidence and Locus of Control (Internal-External) In Female Education Employees in Mashhad. **Journal of Engineering Research and Applications**. 5(2): 82-85.

- Niki Mostadim, N. (2016). **The Relationship Between Locus of Control and Marital Satisfaction.** A Dissertation Submitted to the Faculty of The Chicago School of Professional Psychology In Partial Fulfillment of the Requirements For the Degree of Doctor of. pp 4.
- Olson, D. (2011). Faces iv and the circumplex model: Validation study. **Journal of Marital and Family Therapy.** 37, 64-80.
- Pal, R. (2017). Marital adjustment among working and non-working married women. **International Journal of Home Science.** 3(1), 384-386.
- Panter Brick, C., & Leckman, J. F. (2013). Editorial Commentary: Resilience in Child Development–Interconnected Pathways To Wellbeing. **Journal of Child Psychology and Psychiatry.** 54(4), 333-6.
- Saleel, K. P. (2015). Psychological Well Being and Marital Adjustment: A Study on Elderly Couples in Post Parental Stage of Life. **Indian Journal of Gerontology.** 29(1): 77-90.
- Schmuck, P., Kasser, T., & Ryan, R. M. (2000). Intrinsic and extrinsic goals: Their structure and relationship to well-being in German and U.S. college students. **Soc Indicat Res.** 50: 225-41.
- Strausser, David R. - Ketz, Kristi - ,,,, i (2022)2“eee lll aiipppppp eeeee. lll f Efficacy, Locus of Control and Work Personality”, **Journal of Rehabilitation,** 68: 20-26.
- Su, R., Tay, L., & Diener, E. (2014). The development and validation of the Comprehensive Inventory of Thriving (CIT) and the Brief Inventory of Thriving (BIT). **Applied Psychology: Health and Well-Being,** 6 (3): 251-279.
- Vakili Mobarakeh1, M. R., Juhari, R., Nor Yaacob, S., & Redzuan, M. (2015). Locus of control and psychological well-being among Iranian adolescent migrants in Kuala Lumpur, Malaysia. **American International Journal of Research in Humanities, Arts and Social Sciences.** 10(3): 310-313.
- Vanderbleek, L., Robinson, E. H., Casado-Kehoe M., & Young, M. E. (2011). The relationship between play and couple satisfaction and stability. **The Family Journal,** 19: 132-139.
- Williams, G. C., Cox, E. M., Hedberg, V. A., & Deci, E. L. (2000). Extrinsic life goals and health-risk behaviors in adolescents. **Journal Appl Soc Psychol,** 17: 1756-71.
- World Health Organization. (2016). Mental health. Retrieved from http://www.who.int/topics/mental_health/en/
- Yeganeh, T., & Shaikhmahmoodi, H. (2013). Role of Religious Orientation in Predicting Marital Adjustment and Psychological Well-Being. **Sociology Mind.** 3(2): 131- 136.